

1949 14. Dec. 1888: 1. Beh. af Lovf. om Universitetets og Kommunitetets Lønningsforh. 1950

for den, som er overveiende videnskabelig anlagt, og hvis Interesser væsentlig dreie sig om videnskabelige Studier; at han ogsaa holdes i Berøring med de Studerende, og at han nødsages til at holde Foredrag for dem; det vil paa mange Maader ogsaa virke gavnligt ind paa hele Videnskabens Udvøelse. Naar endelig det samme ærede Medlem udtalte den Fordring, at Universitetet skulde aabne sine Døre paa vid Gab, saa vil jeg dertil svare, at jeg ikke forstaa, hvorledes det skulde aabne sine Døre paa vid Gab mere, end de nu ere, thi Afgangen til Universitetet er aaben for Alle og Enhver. Noget helt Andet er jo det Spørgsmaal, hvem man kan tilstede at underkaste sig Embedsexaminer, der give Udgang til Statsembeder. Der maa man nødvendigvis kræve en vis Jordbanelse som Betingelse for, at den Paagjældende med virkelig Udbytte kan gjennege de paagjældende Studier. Det er nemlig i selve Statens Interesse, og jeg tror ikke, at man let kan komme bort deraf, om der end selvfølgelig kan tales om, at man kunde gjøre Fordringer i de Fordringer, der faktisk i Dieblivet stilles. Men, at man paa dette Punkt maa kræve visse Betingelser, vil vistnok ogsaa det ærede Medlem indrømme. Se vi bort deraf, og tage Hensyn til Universitetet som almindelig Undervisnings- og Lærestanstalt, saa maa man sige, at Dørene staa aabne paa vid Gab, thi der er fri Udgang for Alle til Universitetet. — Under Hensyn til den høitæredede Formands Formaning skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger og som sagt kun gjøre gjældende, at, hvad jeg har ladet uomtalt, har jeg ikke dermed godkjendt.

Johannsen: I Bemærkningerne til dette Lovforslag staa, at vi have et usorholdsmæssig stort Antal Studerende. Dette i Forening med, at der har været klaget over, at vore Studerende ikke være tilstrækkelig forberedte til at komme paa Universitetet, foranledigede mig forleden Dag til at komme med det Forslag til Overveielse, om det ikke var rigtig at skjærpe Examen. Jeg udtrykte mig saaledes, at jeg mente, at man kunde lade dem faae Udgang til Universitetet, som blive dimitterede fra Latinskolerne enten med

første Karakter eller med en god anden Karakter. Min Mening var naturligvis ikke, at man ikke skulde have Lov til at bruge Udtrykket: tredje Karakter; min Mening var kun den, at den Skala, man nu har ved Karaktergivningen, kunde gjøres noget mindre. Som bekendt hører der kun 42 Points til at naae tredje Karakter; 63 Points giver anden Karakter, 84 første Karakter og 105 til 112 giver første Karakter med Udmærkelse. Det er altsaa en Skala af 70 Points. Kunde der nu være Noget i Veien for at skjære f. Ex 28 Points bort, saaledes at man begynder med 70 og gaar til det Samme som nu, 112 Points. Jeg fremsætter kun dette til Overveielse af de to Grunde, jeg for anførte, nemlig at vi have for mange Studerende, og at der bliver klaget over, at de ikke ere tilstrækkelig godt forberedte. Der kunde vel ikke være Noget i Veien for at forandre Examen og skjærpe den. Det gjør man jo ved andre Lærestanstalter, naar man mener, at man har for stor Tilgang, eller at Fordringerne ere for slappe, og saar man saa ikke tilstrækkelig Tilgang, har man jo ogsaa havt Exempler paa, at man igjen har stillet mindre Fordringer. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) mente, at det var for strengt, naar et ungt Menneske i en 6 å 7 Aar havde arbejdet paa sin Forberedelse til Universitetet, og saa ikke kunde faae Lov til at komme videre. Ja, det kan være strengt nok for dem, der have et stort Ønske om at komme til Universitetet. Men dertil kan nu for det Første svares, at der er saa Mange, der ikke naae det i Livet, som de helst ville, fordi de mangle Leilighed dertil. Dernæst kan der ogsaa svares, at disse Mennesker ere bedre tjente med i den unge Alder, nemlig i 14 å 16 Aars Alderen, at blive foranledigede til at søge en anden Virksomhed end, naar de først have arbejdet nogle Aar paa Universitetet og saa maa gaa deraf uden at have faaet deres Examen eller maa gaa fra Universitetet med en meget daarlig Karakter og ofte, naar der er Overflodighed af Kandidater, ikke kunne faae noget Embede, som de dog have arbejdet for. Derfor mener jeg, at det var bedre at stille strenge Fordringer overfor de Unge i en tidligere Alder end at udsætte dem for senere ikke at kunne faae deres Eksistens,